

Costau am reolaethau swyddogol mewn sefydliadau cig

Sut rydym ni'n codi tâl am weithgareddau a gynhelir gennym ni mewn sefydliadau cig.

Pwy sy'n talu

Codir tâl ar weithredwyr busnesau bwyd mewn sefydliadau cig cymeradwy am reolaethau cig. Dyma'r safleoedd:

- lladd-dai
- ffatrïoedd torri
- sefydliad trin helgig
- cyfleusterau lladd ar y fferm
- safleoedd torri

Mae hyn yn cael ei reoleiddio gan gyfraith yr Undeb Ewropeaidd (UE) a ddargedwir (retained EU law) ac yn cael ei weithredu gan y ddeddfwriaeth ddomestig sy'n berthnasol yng Nghymru ac yn Lloegr.

Codir tâl hefyd ar weithredwyr busnesau bwyd mewn safleoedd cig cymeradwy am:

- ddogfennau ar symud yn fewnol
- ardystio allforion
- dilysu cydymffurfiaeth â gofynion allforio trydydd gwledydd

Rydym ni'n codi tâl ar Adrannau Llywodraethol a chwsmeriaid eraill am waith rydym yn ei gyflawni ar eu rhan. Er enghraifft, am wiriadau ar fesurau rheoli sgil-gynhyrchion anifeiliaid, neu draddodi darlithoedd arbenigol i brifysgolion.

Mae hyn yn cael ei reoleiddio gan gyfraith rheolaethau swyddogol yr UE a'i weithredu gan y ddeddfwriaeth ddomestig sy'n berthnasol yng Ngogledd Iwerddon.

Caiff rheolaethau swyddogol hylendid cig yn y sefydliadau cymeradwy hyn eu cyflawni gan yr Adran Amaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig ([DAERA](#)).

Codir tâl ar weithredwyr busnesau bwyd am y rheolaethau hyn trwy ein system anfonebu Gogledd Iwerddon.

Ni chodir tâl ar weithredwyr busnesau bwyd am yr amser a dreulir ar reolaethau Deunydd Risg Penodedig, nac am yr amser a dreulir ar weithgarwch y mae gan DAERA gyfrifoldeb polisi drostynt.

Y rheswm dros godi tâl

Mae'n ofynnol i ni godi tâl ar weithredwyr busnesau bwyd am reolaethau cig yn ôl cyfraith yr UE a chyfraith yr UE a ddargedwir.

Mae Trysorlys Ei Mawrhydi hefyd yn gofyn i ni, fel y nodwyd yn y cyhoeddiad [Rheoli Arian Cyhoeddus](#), i godi tâl ar fusnesau am y gwasanaethau a ddarparwn iddynt.

Sut mae'r costau'n gweithio

Rydym ni'n codi tâl fesul awr am ddefnyddio ein hadnoddau staff. Gellir rhoi gostyngiadau ar gyfer rhai o'r taliadau hyn.

Adnoddau

Mae graddau ein staff naill ai'n:

- Milfeddyg Swyddogol cyflogedig neu wedi'i gontractio
- Arolygwr Hylendid Cig cyflogedig neu wedi'i gontractio

Yng Ngogledd Iwerddon y graddau yw:

- Uwch Arolygydd Hylendid Cig
- Arolygydd Hylendid Dofednod
- Arolygydd Hylendid Cig Coch
- Milfeddyg Swyddogol

Gostyngiadau

Gellir rhoi gostyngiadau ar rai taliadau rheolaethau cig ar gyfer lladd-dai cig coch, lladd-dai dofednod (poultry), cyfleusterau lladd ar y fferm a sefydliadau trin helgig. Ni chynigir gostiadau ar daliadau i ffatrioedd torri.

Cefndir

Ym mis Medi 2012, gofynnem ni i'r diwydiant cig weithio gyda ni i ddatblygu system ostyngiadau ar gyfer y diwydiant cig a fyddai'n:

- hyrwyddo effeithlonrwydd
- cefnogi gwella cydymffurfiaeth (o fewn cylch gwaith dadreoleiddio)
- cefnogi mentrau bach a chanolig yn briodol
- darparu trefniadau disgownt mwy cytbwys a theg

Gwahoddwyd cynrychiolwyr o'r sectorau cynhyrchu a phrosesu i sefydlu'r Gr?p Llywio ar gyfer Codi Tâl am Reolaethau Gig ('Y Gr?p Llywio') o dan Gadeirydd annibynnol.

Ar gyfer y cam cyntaf, roedd y Gr?p Llywio yn cynnwys pymtheg o gynrychiolwyr o bob rhan o'r sectorau cynhyrchu a phrosesu, y Cadeirydd ac aelod o Fwrdd yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB).

Ymgynghorwyd yngl?n â chynigion y gr?p yn 2015 a chytunwyd arnynt gan bwyllgorau rheoleiddio'r llywodraeth cyn eu gweithredu ym mis Ebrill 2016.

Gallwch chi ddod o hyd i fanylion penodol y system gostyngiadau sydd wedi'i ddatblygu yn nogfennau'r [Gr?p Llywio ar Gostau Cig](#).

[Ail gam gwaith y Gr?p Llywio](#) oedd datblygu model cyllid cynaliadwy i reolaethau swyddogol cig.

Roedd y Gr?p Llywio yn adrodd i'n Bwrdd ym mis Mawrth 2017, ac fe gytunwyd y byddai'r Gr?p a'i waith yn dod i ben tan i ni Ymadael â'r UE.

Canllaw Costau

Mae'r canllaw hwn yn eich hysbysu sut rydym ni'n codi tâl am ddarparu rheolaethau cig mewn sefydliadau cig cymeradwy yng Nghymru ac yn Lloegr.

Mae'n egluro'r gofynion cyfreithiol y mae'n rhaid i ni gydymffurfio â nhw wrth godi tâl am reolaethau cig mewn sefydliadau cig, a sut caiff y costau eu cyfrifo:

- pam fod yn rhaid codi tâl
- pwy sy'n talu a faint sy'n cael ei godi
- beth sydd wedi'i gynnwys yn y gost, a beth sydd heb
- sut caiff y gost ei chyfrifo
- sut caiff disgowntiau eu cyflwyno
- ffyrdd o leihau eich costau
- ffyrdd o dalu
- sut bod defnyddio cynorthwywyr arolygu safleoedd yn effeithio ar y costau
- y weithdrefn i'w dilyn os ydych chi'n meddwl bod eich costau'n anghywir
- y cyfraddau perthnasol – costau fesul awr a bandiau gostyngiad

nds

England a Wales

[View Charges guide for England and Wales 2020-2021 as PDF](#) (769.71 KB)

England a Wales

[View Charges guide for England and Wales 2019-2020 as PDF](#) (2.34 MB)

England a Wales

[View Charges guide for England and Wales 2018-2019 as PDF](#) (801.33 KB)

England a Wales

[View Charges guide for England and Wales 2016-2017 as PDF](#) (584.94 KB)

Mae'r canllawiau hyn ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd mewn lladd-dai, ffatrioedd torri a sefydliadau trin helgig cymeradwy yng Ngogledd Iwerddon. Mae'n cwmpasu'r un pynciau â fersiwn Cymru a Lloegr ac yn ychwanegol:

- yn rhoi trosolwg o sut i gwblhau Datganiad o Adnoddau
- yn cynnwys atodiadau gyda chyfraddau perthnasol DAERA fesul awr, cyfraddau gostyngiadau'r ASB ac esboniad o gostau cyffredinol DAERA

Northern Ireland

[View Northern Ireland charges guide as PDF](#) (847.42 KB)

[Archifau cenedlaethol canllawiau ar gostau cyn 2016-2017](#)

Data costau

Mae'r wybodaeth hon yn dadansoddi'r costau yng Nghymru ac yn Lloegr ac yn egluro sut mae taliadau i'r diwydiant yn cael eu cyfrif ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Dangosir costau cysylltiedig â'r ASB mewn dau gategori: costau uniongyrchol a chostau anuniongyrchol. Maent hefyd yn cael eu dadansoddi yn ôl costau:

- Arolygwyr Hylendid Cig
- Milfeddygon Swyddogol

Rhennir cyfanswm y costau cyllidebol â nifer yr oriau a gyllidebwyd i gyfrifo'r cyfraddau codi tâl fesul awr ar gyfer Arolygwyr Hylendid Cig a Milfeddygon Swyddogol.

Defnyddir y cyfraddau hyn i bennu bil misol pob ffatri gig. Mae gostyngiad wedi'i gynnwys ar fil y mwyafrif o ffatrioedd, felly nid oes angen iddynt dalu'r costau llawn.

Defnyddir y broses data costau i nodi cyfran costau anuniongyrchol yr ASB sy'n ymwneud â rheolaethau cig ac sy'n cael eu dosrannu i gyfraddau'r Milfeddygon Swyddogol a'r Arolygwyr Hylendid Cig. Mae'r broses data costau a chyfrifo'r cyfraddau taliadau yn destun archwiliad allanol.

[View Meat hygiene cost data 2020-2021 as PDF](#) (834.85 KB)

[View Meat hygiene cost data 2019-2020 as PDF](#) (1.04 MB)

[View Meat hygiene cost data 2018-2019 as PDF](#) (776.44 KB)

[View Meat hygiene cost data 2017-2018 as PDF](#) (258.79 KB)

[Archifau cenedlaethol data costau cyn 2017 - 2018](#)

Cyfrifo costau

Mae'r ddogfen gyfrifo hon ar gyfer gweithredwyr busnesau bwyd yng Nghymru ac yn Lloegr sy'n ystyried newid eu horiau a/neu eu harferion gweithredu. Gellir ei defnyddio cyn cwrdd â'n rheolwyr maes, i ganfod sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar gostau rheolaethau cig.

Mae'r ddogfen gyfrifo wedi'i rhannu'n dair rhan, sy'n rhoi amcangyfrifon dangosol ar gyfer:

- lladd-dai cig coch a chyfleusterau lladd ar y fferm
- lladd-dai dofednod
- sefydliadau trin helgig

Dim ond er mwyn cyfrifo'r amcangyfrifon ar gyfer y flwyddyn benodol a nodir y gellir defnyddio'r teclynnau hyn.

England a Wales

[View Meat controls charges calculator 2020-2021 as Excel](#) (158.46 KB)